

تقوای اجتماعی در کلام مقام معظم رهبری

به گزارش **پایگاه تحلیلی هدایت پرس**، غالباً وقتی گفته می‌شود تقوا، پرهیزگاری، ذهن انسان می‌رود به رعایت ظواهر شرع و محرمات و واجباتی که دم دست ماست؛ نماز بخوانیم، وجوهات شرعی مان را بدهیم، روزه بگیریم، دروغ نگوئیم. البته اینها مهم است، هم‌ه‌اش مهم است؛ لیکن تقوا ابعاد دیگری هم دارد که غالباً ما از اینها غفلت می‌کنیم. در دعای شریف مکارم الاخلاق یک فقره‌ای در توضیح این ابعاد دیگر هست: «اللهم صلّ علی محمد و اله و حلّنی بحلیة الصّالحین و البسني زینة المتّقین»؛ از خدای متعال درخواست میکند که پروردگارا! مرا با زیور صالحان زیور بده و با لباس پرهیزگاران ملبس کن. خوب، این لباس پرهیزگاران چیست؟ آن وقت این شرح جالب است: «فی بسط العدل»؛ لباس پرهیزگاران در گستردن عدالت، «و کظم الغیظ»؛ در فرو بردن خشم، «و اطفاء النّائرة»؛ در فرو نشانیدن آتش؛ آتشی که بین افراد جامعه برمی‌افروزند. اینها تقواست. «و ضمّ اهل الفرقة»؛ افرادی که از شمایند، اما جدا شدند، سعی کنید اینها را گرد بیاورید. این جزو موارد تقواست، که در دعای شریف مکارم الاخلاق - دعای بیستم صحیفه‌ی مبارکه‌ی سجادیه - به آن اشاره شده است. این دعا، بسیار دعای مهمی است. من عقیده‌ام این است که همه، بخصوص کارگزاران، باید این دعا را بخوانند و در مضامینش دقت کنند؛ تعلیم‌دهنده است. «و اصلاح ذات البین»؛ به جای آتش‌افروزی، خبرچینی، این را به جان آن انداختن، آن را در پوستین این انداختن، اصلاح ذات‌البین کنند؛ بین برادران مؤمن، برادران مسلمان، ایجاد ائتلاف کنند؛ اینها تقواست.

ببینید، اینها همه، مسائل امروز ماست. گستردن عدالت، عدالت قضائی، عدالت اقتصادی، عدالت در گزینشها، عدالت در تقسیم منابع و فرصتهای کشور بین گروه‌ها، عدالت جغرافیایی، اینها مسائل خیلی مهمی است؛ اینها همه نیازهای ماست. گستردن عدالت، بالاترین رقمهای تقواست؛ این از یک نماز خوب، از یک روزه‌ی روز گرم تابستان بالاتر است. روایتی است که فرمود: هر امیری - امیر یعنی همه‌ی شماها؛ هر کسی یک دستگاهی دارد که در آن فرمان

میراند، حکم او در آنجا نافذ است - که روزی را به عدالت حکم کند، مثل این است که هفتاد سال عبادت کرده؛ اینها خیلی مسائل مهمی است؛ اهمیت عدالت را، رفتار عدالت‌آمیز را به ما نشان می‌دهد.

فرو بردن خشم در مقابل دوستان. بحث اینجا دوستان است. البته در مقابل دشمنان باید غیظ داشت؛ «و ینذهب غیظ قلوبهم». در مقابل آن دشمنی که با هویت شما، با موجودیت شما مخالف است، آنجا خشم می‌شود خشم مقدس؛ آن اشکالی ندارد. نه، در جمع مؤمنین، در بین افرادی که مأمور به رفتار مسلمانی با آنها هستیم، خشم و حالت عصبانیت نباید باشد. خشم به انسان ضرر می‌زند. تصمیم‌گیری با خشم مضر است، حرف زدن با خشم مضر است، کار کردن با خشم مضر است، غالباً دچار غلط و اشتباه است؛ این چیزی است که ماها متأسفانه خیلی ابتلاء پیدا میکنیم. جلوگیری از این خشم، خشمی که موجب انحراف میشود، موجب خطای در فکر و عمل می‌شود، یکی از موارد تقواست؛ «و کظم الغیظ».

کار دیگر، «اطفاء النَّائرة». بعضی‌ها آتش‌افروزی‌های سیاسی و جناحی می‌کنند. عده‌ای کانه برای این کار مأموریت دارند. من می‌بینم در داخل کشور خودمان که یک عده‌ای می‌خواهند اصلاً عناصر گوناگون را، جناحهای مختلف را، افرادی از هر یک از جناحها را به جان هم بیندازند و اختلاف ایجاد کنند؛ کانه اصلاً از آتش‌افروزی خوششان می‌آید؛ این خلاف تقواست. تقوا این است: «اطفاء النَّائرة». همچنان که در یک محیط مادی و فضای مادی، شما یک آتش‌افروزی را اطفاء میکنید، باید در فضای انسانی و معنوی و اخلاقی هم آتش‌سوزی‌ها را مهار و اطفاء کنید. و همین طور: «و ضمّ اهل الفرقة».

ما عرض کردیم جذب حداکثری، دفع حداقلی. البته معیار و میزان، اصول و ارزشهاست. انسانها از لحاظ ایمان در یک حد نیستند. ما در بین خودمان آدمهایی داریم ضعیف‌الایمان، آدمهایی داریم که ایمانشان قوی‌تر است. باید راه بیاییم. نمی‌شود ضعیف‌الایمان را دفع کرد، نمی‌شود فقط به کسانی چشم دوخت که قوی‌الایمانند؛ نه، ضعفا را هم باید در نظر داشت. کسانی که خودشان را قوی می‌دانند، آن کسانی را که ضعیف می‌دانند، ملاحظه کنند، مراعات کنند، دفع نکنند. آن کسانی که جزو مجموعه هستند، لیکن بر اثر اشتباه و غفلت کنار افتادند، جدا افتادند، اینها را به خود بیاورند؛ اینها را نصیحت کنند، دلالت کنند، راه را به آنها نشان بدهند، آنها را برگردانند. اینها مسائل اساسی است.

منبع پایگاه اطلاع‌رسانی [/http://farsi.khamenei.ir](http://farsi.khamenei.ir)